

Kirjaamo Helsinki

Lähtettäjä: Jukuri Keijo <Keijo.Jukuri@vayla.fi>
Lähetetty: tiistai 12. joulukuuta 2023 8:35
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Kirjaamo
Aihe: Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos

Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos
Diaarinumero HEL 2022-011472

Väylävirastolla ei ole lausuttavaa koska suunnittelualueella ei sijaitse Väyläviraston omistamia ja ylläpitämiä veneväyliä.

Väylävirasto
Meriväyläyksikkö
Keijo Jukuri

Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
0201256-6

Lausunto Tukes 12312/03.00.02/2023

Asia

Tukesin lausunto Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Dnro HEL 2022-011472, Hankenumero 1603_4, Oas 1684-00/23

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Hernesaarta, Eiran eteläosaa ja vesialuetta. Tavoitteena on mahdollistaa asumisen, työpaikkojen, satama- ja puistoalueiden sijoittaminen alueelle. Aluetta suunnitellaan noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle. Hernesaaren itärantaan suunnitellaan Merisataman jatkeeksi rantapuistoa, jossa on uimaranta, lähiliikuntapalveluita ja vesiurheilukeskus. Cafe Birgitan ja Löylyn yhteyteen suunnitellaan vierasvenesatama.

Lausunto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Kaavamuuotosalueen pohjoispuolella sijaitsee Tukesin valvonnassa oleva laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittava kohde Helen Oy, Munkkisaaren huippulämpökeskus (Hylkeenpyytäjänkatu 1, Helsinki). Kohteen toiminnan laajuus on toimintaperiaateasiakirjalaitos ja sen konsultointivyojhyke on 0,5 km. Laitoksen merkittävimmät vaarat liittyvät polttoöljyn varastointiin. Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella mahdollisten onnettomuuksien vaikutusalueet eivät ulotu kaavoitettavalle alueelle. Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuuokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella.

Lisätietoja lausunnosta

Lisätietoja antaa Ylitarkastaja Anna Pääkkönen, anna.paakkonen(at)tukes.fi, puh. 029 505 2247.

Esittelijä: Anna Pääkkönen, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Timo Talvitie, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Tiedoksi

Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Uudenmaan ELY/ Maankäyttö
Helen Oy

18.12.2023

BT25529
7198/10.02/2023

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala, Asemakaavoitus
Virpi Ruusunen
PL 58212
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
SUOMI

Helsingin kaupungin lausuntopyyntö 16.11.2023

HERNESAAREN ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Helsingin kaupunki on pyytänyt lausuntoa Hernesaaren asemakaava-muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Puolustusvoimilla ei ole kommentoitavaa tässä vaiheessa hankkeeseen.

Yhteystiedot

Puolustusvoimilla 1. Logistiikkarykmentti vastaa kaavoitusta ja alueidenkäyttöä koskevista neuvotteluista ja lausunnoista Uudenmaan alueella. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin pyydetään toimittamaan 1. Logistiikkarykmentin kirjaamoon osoitteeseen: kirjaamo.1logr@mil.fi.

Yhteyshenkilönä 1. Logistiikkarykmentissä toimii kiinteistöpäällikkö Sanna Mäntynen puh. 0299 571 262, sanna.mantynen@mil.fi.

Rykmentin komentaja
Eversti

Mikael Laine

Kiinteistöpäällikkö
FT

Sanna Mäntynen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

1. Logistiikkarykmentti
Esikunta
KOUVOLA

Lausunto

2 (2)
BT25529
7198/10.02/2023

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
14.12.2023
1193/00.02.022.0220/2023

HEL 2023-011472
Hankenumero 1603_4

Hernesaari, asemakaava ja asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan mm. seuraavaa:

”Hernesaareen suunnitellaan asumista ja työpaikkoja sekä satama- ja puistoalueita. Alueen monipuolisia palveluita suunnitellaan noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle.

Hernesaaren itärantaan suunnitellaan Merisataman jatkeeksi rantapuisto. Risteilysatama tukee alueen kehittymistä vetovoimaiseksi merellisten matkailu- ja vapaa-ajanpalveluiden keskittymäksi. Venesataman yhteyteen suunnitellaan veneiden huoltoa ja lumen vastaanottoaluetta.

Aluetta suunnitellaan autoriippumattomana ja siten vähäautoisena tiiviin kaupunkirakenteen alueena. Alueen autopaikkojen enimmäismäärää rajataan.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Vesihuolto

Tontin 20867/1 eteläpuolella sijaitsee hulevesiviemäri, jota varten tulee asemakaavaan merkitä vähintään 6 metriä leveä johtokuja (maalaaista johtoa varten varattu alueen osa).

Hernesaaren itäreunalla sijaitsee alueita (VU, VP1, LV ja LS), joille kunnallisteknisen yleissuunnitelman mukaan tulee sijoittamaan vesihuoltolinjoja. Johtokuja-aluevarausten tarve tulee tarkistaa.

Asemakaavaan tulee merkitä KTY-korttelin 20237 läpi menevän ajoyhteyden kohdalle vähintään kahdeksan metriä leveä johtokuja yleisiä vesihuoltolinjoja varten.

Tontille 20857/1 on merkitty asemakaavamerkintä ja määräys *et-2 yhdyskuntateknisen huollon rakennusala, jolle tulee sijoittaa pumppaamon sähkökaappi*. Asemakaavamääräys tulee muuttaa muotoon *yhdyskuntateknisen huollon rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamon sähkökaapin*.

Alueen pääpumppaamon on esitetty sijoitettavaksi tontille 20870/2. Asemakaavamääräykseen tulee lisätä pumppaamon vaatima pystysuuntainen tilantarve (vähintään 4 m).

Pääpumppaamoa varten on tontille 20870/2 on merkitty et-1-alue. Et-1-aluetta koskeva asemakaavamääräys tulee muuttaa muotoon *Yhdyskuntateknisen huollon rakennusala, jolle tulee sijoittaa pumppaamo. Poistoilma tulee johtaa tontin 20870/1 katolle. Sijainti on ohjeellinen.*

Pääpumppaamolle P2 tullaan johtamaan satama-alueelta laivajätevesiä. Laivajätevedet tulee esikäsitellä satama-alueella ennen HSY:n pumppaamolle ja yleiseen viemäriverkostoon johtamista siten, että niiden rikkivetytipitoisuus ei poikkea normaalista jätevedestä eikä niistä aiheudu hajuhaittaa ympäristölle.

Alueen eteläreunassa sijaitsevat huoltorakennuksen rakennusala, johon saa sijoittaa liike- ja palvelutiloja (asemakaavamerkintä hrl) sekä huoltorakennuksen rakennusala (asemakaavamerkintä hr). Kyseisten rakennusalojen vesihuolto (kiinteistöpumppaamo, paineviemäri ja vesijohto) tulee toteuttaa yksityisin järjestelyin.

Asemakaavaan on alueen itäreunassa merkitty useaan kohtaan maanlaisia ajoyhteyksiä pysäköintilaitosten välillä (ma-ajo). On tarkistettava, etteivät ajoyhteydet vaikeuta vesihuoltolinjojen rakentamista tai kunnossapitoa. Vesihuoltolinjat tulee voida rakentaa normaalitapaan maanvaraisena.

Mikäli rakentamisjärjestyksen vuoksi joudutaan rakentamaan väliaikaisia vesijohtoja, viemäreitä, jätevedenpumppaamoita tai niihin liittyviä laitteita/rakennelmia, tulee ko. väliaikaiset järjestelyt toteuttaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Yhteyshenkilönä toimii aluepäällikkö Sini Lehtonen, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jätehuolto

Jätehuollon järjestämistä pääkaupunkiseudulla ohjaa Kirkkonummen ja pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräykset. Pyydämme suunnittelijoita ystävällisesti tutustumaan jätehuoltomääräyksiin Hernesaaren suunnitelmia tehtäessä. Toimiva jätehuolto vahvistaa hyvää kiertotaloutta ja on asukkaiden arjessa tärkeä asumisviihtyvyyteen liittyvä asia. Itse jätteiden keräyspaikkojen lisäksi toivomme erityistä huomiota ja tarkkuutta huoltoväylien suunnittelussa. Turvallisuuden ja jätekuljettajien työn sujuvuuden näkökulmasta ne näyttelevät suurta roolia. Jäteautolle tulisi aina varata rauhallinen paikka tyhjennystyötä varten niin ettei jätehuolto ja esimerkiksi polkupyöräliikenne joutuisi toimimaan samalla alueella. Jätteiden keräys alueella suoritetaan 5–22 välisenä ajanjaksona. Tämä on hyvä huomioida asuntojen äänierityksiä suunniteltaessa, sekä alueen liikennettä tarkasteltaessa.

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksiin voi tutustua tarkemmin HSY:n verkkosivuilla Jätehuoltomääräykset - HSY. Tarvittaessa lisätietoja jätehuoltomääräyksistä ja opastusta jätehuollon suunnittelussa voi kysyä HSY:n asiantuntijoilta.

Yhteyshenkilönä toimii palvelupäällikkö Kati Siekkinen, etunimi.sukunimi@hsy.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tommi Fred
toimitusjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Jakelu Helsingin kaupunki, kirjaamo

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

07.12.2023

211/10.02.03/2022
[Hernesaaren
asemakaavan muutos]**Helsingin kaupunki**Kaupunkiympäristön toimiala
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite

Kirjeenne 16.11.2023
HEL 2022-011472 T 10 03 03**Lausunto Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä luonnosaineistosta**

Helsingin kaupunki on käynnistänyt uudelleen Hernesaaren asemakaavoituksen. Hernesaaren suunnitellaan asumista ja työpaikkoja sekä satama- ja puistoalueita. Aluetta suunnitellaan joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvana, autoriippumattomana ja siten vähäautoisena tiiviin kaupunkirakenteen alueena, jonne sijoittuu noin 7 500 asukasta ja 3 000 työpaikkaa. Hernesaaren osayleiskaava vuodelta 2019, johon nyt laadittava asemakaavoitus perustuu.

Hernesaaren edellinen asemakaava kumoutui korkeimmassa hallinto-oikeudessa keväällä 2022. Oikeus totesi päätöksessään, että asemakaavalla osoitettu maankäyttö voi selvitysten mukaan olennaisesti kasvattaa alueen tuottaman autoliikenteen määriä, mikä voi merkittävästi heikentää autoliikenteen sujuvuutta kaava-alueen ulkopuolella. Oikeus ei voinut annettujen liikenneselvitysten pohjalta varmistua siitä, että kaavaratkaisu täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksen luoda edellytykset liikenteen järjestämiselle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 10.10.2023 Hernesaaren asemakaavoituksen liikenteellisistä periaatteista, joiden mukaan Hernesaaren asemakaavoituksessa ei sovelleta autopaikkojen vähimmäismäärää ohjaavaa pysäköintimitoitusnormia, vaan tavanomaisesta poiketen alueen autopaikkojen enimmäismäärää rajataan. Hernesaaren asukkaiden ja työpaikkojen pysäköintipaikkojen enimmäismäärä rajataan noin 1900 autopaikkaan, jotta voidaan riittävästi varmistua siitä, että tuleva asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin sisältövaatimukset edellytysten luomisesta liikenteen järjestämiselle myös autoliikenteen osalta. Muilta osin nyt laadittava uusi asemakaava noudattelee enimmäkseen aiemmin kumotun asemakaavan periaatteita ja perusratkaisuja.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

07.12.2023

211/10.02.03/2022
[Hernesaaren
asemakaavan muutos]**Pysäköinnin rajoittaminen tukee kestäväään liikkumiseen perustuvan ja autoriippumattoman kaupunginosan kehittämistä, parantaa kestävien kulkumuotojen kilpailukykyä ja on MAL 2023 -suunnitelman mukaista**

MAL 2023 -suunnitelman toimenpiteisiin on kirjattu, että kunnat vähentävät autonomistusta kaavoituksen pysäköintiratkaisuilla. Pysäköintipolitiikalla vaikutetaan kulkutavan valintaan. Jotta pysäköinnillä olisi vaikuttavuutta kulkutavan valintaan, on kuntien soveltuville osin tarpeen tiukentaa pysäköintipolitiikkaansa vähentämällä pysäköinnin kapasiteettia joukkoliikenteen parhaan palvelutason alueilla.

HSL pitää erinomaisena ratkaisuna luopua autopaikkojen vähimmäismäärää asuinrakentamisessa ohjailevasta pysäköintimitoituksesta ja vähimmäismäärän edellyttämisen sijaan rajoittaa pitkäaikaisen pysäköinnin määrää kestäviin kulkumuotoihin perustuvalla ja autoriippumattomuuteen tähtäävällä uudella asuinalueella. Pitkäaikaisen pysäköinnin vähentäminen vähentää autoliikennettä, mikä sujuvoittaa liikennettä lähialueen kaduilla, parantaa katu ympäristön viihtyisyyttä ja tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä. Pysäköintiratkaisulla vaikutetaan tehokkaasti kestävien kulkutapojen edistämiseen ja niiden kilpailukykyyn, mikä tukee myös liikenteen päästöjen vähentämistä kaupungin omien ja Helsingin seudun päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Valittu pysäköintiratkaisu toteuttaa erinomaisesti MAL 2023 -suunnitelman tavoitetta vaikuttaa kulkumuodon valintaan vähentämällä pysäköinnin kapasiteettia joukkoliikenteen parhaan palvelutason alueilla.

HSL näkee positiivisena kehityksenä, että pysäköinnin vähimmäismäärän edellyttämisen sijaan markkinaehtoiseen pysäköinnin rakentamiseen siirtyminen ja soveltuville alueilla myös pysäköinnin paikkamäärien rajoittaminen kaavamerkinnoin on otettu osaksi asemakaavoituksen keinovalikoimaa. Pysäköinnin rajoittaminen tarjoaa tehokkaan keinon liikkumisen ohjaukseen ja kulkutavan valintaan vaikuttamiseen, ja konkreettisen välineen priorisoida kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä Helsingin yleiskaavan 2016 ja Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelman (2015) kulkumuotojen prioriteettijärjestyksen mukaisesti. HSL katsoo, että pysäköintimitoituksen keventäminen ja myös kaavamerkinnoin sen rajoittaminen on syytä ottaa jatkossa laajemminkin osaksi asemakaavoituksen keinovalikoimaa, ja arvioida kaavoituksessa pysäköintimitoituksia nykyistä rohkeammin myös kohdekohtaisesti asuintonttien pysäköintipaikkamäärien laskentaohjeesta poiketen.

Hernesaaren joukkoliikenne perustuu raitioliikenteeseen, mutta korvaavalle bussiliikenteelle Laivakadulla tulee olla valmiudet

Hernesaareen on Kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelmassa (RAILI 2, HSL 2022) suunniteltu päätettäväksi raitiolinjat 6 ja 9, jotka tarjoavat

07.12.2023

211/10.02.03/2022
[Hernesaaren
asemakaavan muutos]

yhteyksiä ydinkeskustan lisäksi muun muassa Pasilan ja Sörnäisten suuntiin. RAILI 2 -suunnitelmassa suunnitellun liikenteen lisäksi myös tuleviin kalusto- ja linjastoratkaisuihin ja liikenteen poikkeustilanteisiin tulee suunnittelussa kuitenkin varautua.

Hernesaassa tulee raitiotien ratkaisulla kuten pysäkkien mitoituksella varautua siihen, että tulevaisuudessa sinne on mahdollista liikennöidä nykyisten kaupunkiraitiovaunujen lisäksi myös 35-metrisillä vaunuilla. 35-metrisiin vaunuihin varautuminen mahdollistaa tulevissa linjastosuunnitelmissa myös esimerkiksi jonkin keskustaan suuntautuvan pikaraitiolinjan jatkamisen Hernesaareen, sekä luo mahdollisuuksia nykyistä pidemmän vaunukaluston joustavaan käyttöön tulevaisuudessa.

Lisäksi katualueen mitoituksella tulee ylläpitää valmius HSL:n järjestämän väliaikaisen bussiliikenteen mahdollistamiseen myös Laivakadulla raitioliikenteen pidempiaikaisten ja ennalta suunniteltujen liikennöintikatkojen aikana siten, että linja-autot on mahdollista kääntää raitiotien kääntösilmukassa tai muualla Laivakadun eteläpäässä. Laivakadun varrella tulee katutilojen mitoituksen puolesta mahdollistaa väliaikaisten bussipysäkkien perustaminen pysäköintipaikkojen tilaan esimerkiksi väliaikaisrakentein, mikäli tulevaisuudessa ilmenee tarve järjestää Hernesaareen raitioliikennettä korvaavaa bussiliikennettä.

Katuverkko, liikenteen rauhoittaminen ja kävelyn ja pyöräilyn yhteydet

HSL pitää erinomaisena ratkaisuna sataman ajoneuvoliikenteen ohjaamista jo kaava-alueen pohjoisosassa Matalasalmenkujan kautta Munkkisaarenlaiturille, kokonaan erillään kaava-alueen muusta katuverkosta, sekä asuinalueen ajoneuvoliikenteen keskittämistä Laivakadulle asuinkortteleiden länsipuolelle. Ratkaisut mahdollistavat asuinkortteleiden ympäristön ja kaava-alueen itäosan rauhoittamisen kävelylle ja pyöräilylle, ja alueen liikenneympäristön viihtyisyyteen panostamisen.

Laajat kävelykatualueet asuinkortteleissa luovat korkealaatuista kävely-ympäristöä ja edistävät kävelyn olosuhteita ja houkuttelevuutta, mikä tukee myös joukkoliikenteen käyttöä alueella. Liikennesuunnitelmassa esitetty ajoesteiden käyttö tehostaa erinomaisesti liikenneympäristön rauhoittamista autoliikenteeltä, estäen myös luvattoman autoilun kävelykaduilla.

Alueen itäreunalla kulkee erillinen pyörätie, joka tarjoaa erinomaisen sujuvan, suoran ja viihtyisän, muusta ajoneuvoliikenteestä erotetun pääväylän alueen maankäytöstä keskustan suuntaan. Pyörätien kytkeytymiseen olemassa olevaan pyöräliikenteen reitistöön alueen pohjoispäässä tulee kuitenkin suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota, ja pyöräliikenteen risteysjärjestelyitä kehittää liikennesuunnitelmassa esitetystä. Erityisesti Hylkeenpyytäjänkadun ja Eiranrannan risteyksessä risteysjärjestelyitä tulee

07.12.2023

211/10.02.03/2022
[Hernesaaren
asemakaavan muutos]

kehittää siten, että pyöräilijöiden kääntymiset ja ylitykset kaikkiin suuntiin on huomioitu. Erityisesti Eiranranta-kadun pyöräkaistaa idästä tultaessa vasempaan kääntymiseen kohti etelää, em. uudelle pyörätielle, tulee esittää turvallinen ja sujuva kääntymisratkaisu, jolla pyöräilystä saadaan turvallista, houkuttelevaa ja sujuvaa kaikille polkupyörällä liikkujille.

Lisätietoja lausunnosta antaa liikennesuunnittelija Markus Nevalainen (markus.nevalainen@hsl.fi).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 14.12.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Dnro HEL 2022-011472
Hankennumero 1603_4
OAS 1682-00/23

HELSINGIN SATAMA OY:N LAUSUNTO KOSKIEN HERNESAAREN ASEMAKAAVAA JA ASEMAKAAVAN MUUTOSTA, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu pyytää lausuntoa Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman yhteydessä on myös nähtävillä asemakaavan ja asemakaavan muutosluonnoksen kartta, määräykset ja selostus sekä aikaisemmin laadittuja selvityksiä.

Hernesaaren suunnitellaan asumista ja työpaikkoja sekä satama- ja puistoalueita. Asemakaava mitoitetaan noin 7500 asukkaalle ja 3000 työpaikalle. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan laadittavassa asemakaavassa tukeudutaan vuosina 2018-2019 valmistellun mutta kumoutuneen asemakaavan selvityksiin siltä osin, kun suunnitelma vastaa aiempaa. Asemakaava pohjautuu lainvoimaiseen Hernesaaren osayleiskaavaan.

Hernesaari on Helsingin kansainvälisen risteilyliikenteen pääsatama, jossa voi saamaan aikaan vierailta kolme suurta risteilyalusta. Helsingin Sataman kehittämissuunnitelman myötä Hernesaaren merkittävyys risteilysatamana vahvistuu entisestään keskustassa sijaitsevien risteilylaitureiden määrän vähentyessä.

Helsingin Satama on tutustunut Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä nähtävillä oleviin kaavaluonnosaineistoihin. Asemakaavaluonnos perustuu pitkälle vuonna 2020 hyväksytyyn asemakaavan ratkaisuihin ja selvityksiin. Nyt laadittava asemakaava perustuu lisäksi Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymiin liikenteellisiin periaatteisiin.

Helsingin Satama Oy toteaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausuntonaan seuraavaa:

Satamatoiminnot ja liikenne

Kaavaluonnoksessa on esitetty Hernesaaren LS-alue, joka on osoitettu satama-alueeksi. Alue kattaa pohjoisessa tällä hetkellä valtion viljakuljetuksia palvelevan laiturin sekä kolme kansainvälistä risteilyliikennettä palvelevaa laituria. Tarvittaessa laiturit palvelevat myös muuta satamatoimintaa. Kansainvälisen risteilyliikenteen kausi ajoittuu huhtikuusta lokakuuhun.

Satama-alueelle kohdistuva liikenne koostuu pääasiassa risteilymatkustajia kuljettavista busseista, muusta saattoliikenteestä sekä aluksia ja toimintoja palvelevasta huoltoliikenteestä. Satama-alueelle liikennöinti tapahtuu Munkkisaarenlaiturin kautta. Valtaosa risteilyliikenteeseen liittyvistä busseista ajaa aidalla rajatulle, Helsingin

Sataman hallinnoimalle turvatoimialueelle (ISPS). Turvatoimialueen ulkopuolella katualueella tulee olla riittävästi tilaa varattuna takseille ja bussipaikkoja mm. kiertoajeluita myyville yrittäjille, joilla ei ole pääsyä turvatoimialueelle. Risteilijäliikenteen aiheuttama liikennemäärä katuverkolla ajoittuu pääasiassa aamuun, kun risteilijät saapuvat satamaan. Paluuliikenne tapahtuu hajautuneemmin, eikä aiheuta samanlaista kysyntää katuverkolle kuin aamun liikenne.

Hernesaaren risteilysataman yhteydessä on tarve varautua vaihtomatrustajatermiinään tilatarpeeseen. Toiminnon edellyttämät tilatarpeet ovat n. 3000 m². Vaihtomatrustajatilojen tulisi sijaita mahdollisimman lähellä satama-alueetta ja tilat tulee voida muuttaa sataman turvatoimialueeksi. Vaihtomatrustajatiloihin tulee voida toteuttaa tilat rajatarkastukseen, matkatavarakujiin ja tullin toimintaan.

Asemakaavassa satamatoimintojen alueelle esitetään alueiden käyttöä talviaikaan veneiden talvisäilytykseen. Helsingin Satama katsoo, että aluetta tulee ensisijaisesti voida käyttää satamatoimintoihin, ja mahdollinen muu toiminta on yhteensovitettava satamatoiminnan kanssa. Veneiden talvisäilytykseen liittyen risteilykauden pituus on erityisesti huomioitava tekijä.

Ympäristöasiat

Helsingin Satama investoi lähivuosina merkittävästi Hernesaaren risteilysataman maasähköljärjestelmiin osana EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan asetuksen toteuttamista. Maasähköljärjestelmän toteuttaminen edellyttää kytkinaseman toteuttamista Helen Sähköverkko Oy:n uuden maanalaisen sähköaseman yhteyteen Eiranrantaan sekä Hernesaareen rakennettavaa sähköasemaa. Kytkinlaitoksen ja sähköaseman välille rakennetaan 110 kV maakaapeli.

Helsingin Satama on osana maasähköljärjestelmien suunnittelua myös neuvotellut erilaisista toteutusratkaisuista asemakaavoituksen kanssa. Hernesaaren sähköaseman tilatarve on 10 m x 35 m kahdessa kerroksessa. Maasähköljärjestelmien yleissuunnittelusta toteutukseen on valittu vaihtoehto, jossa toteutettaisiin uusi sähköasema korttelin 20243 (TY) viereen Purjekalankadun ja Munkkisaarenlaiturin kulmaan (nyt osoitettu kaavaluonnoksessa ohjeelliseksi aukiomaiseksi alueeksi ja ajoyhteydeksi). Helsingin Satama katsoo, että asemakaavassa tulisi varata kaavamerkinällä ja -määräyksellä sähköaseman edellyttämät tilat. Helsingin Satama toteaa, että myös 110 kV maakaapelin toteutukseen tulee varautua asemakaavan kunnallisteknisten suunnitelmien ja tilavarausten yhteydessä. Helsingin Satama nostaa esille, että maasähkölön kytkeytymismahdollisuus on avainasemassa risteilyalusten hiili-neutraalisuustavoitteiden ja päästöjen vähentämisen tavoitteiden saavuttamisessa.

Asemakaavaluonnoksessa on esitetty lumenvastaanottoalueen sijoittumista Hernesaareen. Lumenvastaanoton osalta on huomioitava Länsisatamaan ja Hernesaareen johtavat kauppamerenkulun väylät ja lumen vastaanotto ajoitettava siten, ettei aiheudu häiriötä satamatoiminnalle ja merenkululle. Veteen saattaa muodostua lumi-, jää- ja hiekoitushiekkalauttoja, jotka voivat ajelehtia laivaväylille. Erityisesti hiekoitus-hiekka ja muu lumen mukanaan tuoma kiintoaines mataloittaa satama-allasta aiheuttaen väylällä ja satama-allaista jatkuvaa ruoppauksen tarvetta.

Täydennettävät selvitykset

Asemakaavaa varten päivitettävissä selvityksissä tulee huomioida liikenteen ja melun osalta Helsingin kaupunginvaltuuston 2021 periaatepäätökseen pohjautuvan, Helsingin Sataman kehittämissuunnitelman tavoitteet ja satamaliikenteen kasvu Länsisatamassa ja Hernesaaressa. Hernesaaren asemakaavaa palvelevien selvitysten osalta Helsingin Satama Oy tekee mielellään tiivistä yhteistyötä kaupungin kanssa. Satama katsoo, että asemakaavaluonnoksessa on huomioitu hyvin laivamelun asettamia vaatimuksia mm. parvekkeiden sijoittumisesta sekä rakennusten ulkovaipan ääneneristävyydestä. Määräysten riittävyys on hyvä varmistaa edelleen päivitettävien meluselvitysten tuloksiin.

Asemakaavan tavoitteena on kehittää aluetta vetovoimaiseksi merellisten matkailu- ja vapaa-ajanpalveluiden keskittymäksi. Helsingin Satama näkee kansainvälisen risteilyliikenteen pääsataman mahdollistavan ja tukevan tätä tavoitetta. On tärkeää, että satamatoiminnan ja uuden maankäytön yhteensovittamisen edellytykset varmistetaan asemakaavassa myös tulevaisuudessa.

Lisätietoja antaa Kristina Salomaa, puh 040 352 6361,
kristina.salomaa@portofhelsinki.fi.

Ville Haapasaari
toimitusjohtaja
Helsingin Satama Oy

15.12.2023

Yhtiön lausunto Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osalta

VIITE

Diaarinumero HEL 2022-011472

Asemakaavoituspalvelu Hankenumero 1603_4

Oas 1684-00/23, päivätty 16.11.2023

TAUSTA

Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy:n (myöhemmin yhtiön) toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia omistaa, suunnitteluttaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) Hernesaaren uudella asuin- ja toimitila-alueella alueellista jätteen putkikeräysjärjestelmää jätekeräysasemineen, runkoverkkoineen ja kiinteistöliittymineen / jätteen syöttöpisteineen sekä tuottaa omakustannusperusteisia jätteen putkikeräyspalveluita osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö voi järjestää alueella osakkeenomistajilleen omakustannusperusteisesti sellaisia keskitettyjä jätekeräyspalveluita, joita ei voida toteuttaa putkikeräysjärjestelmällä.

Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, kiinteistöjä ja rakennuksia. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa osakkeenomistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energian käyttöön.

LAUSUNTO

Yhtiö pyytää Helsingin kaupunkia varmistamaan asemakaavan valmistelun yhteydessä, että Hernesaaren kunnallistekniikka toteutetaan YKT-projektina sellaisin edellytyksin, johon jäteyhtiöllä on tosiasialliset taloudelliset edellytykset osallistua. Taloudelliset edellytykset on arvioitu yhtiötä perustettaessa (Kh 27.8.2018).

Lisäksi yhtiö velvoittaa Helsingin kaupunkia valvomaan, jo asemakaavan valmistelun yhteydessä, että alueellinen esirakentaminen toteutetaan riittävän tasokkaasti ja sen laatu varmistetaan, jottei yhtiö joudu perustamaan jäteputkia erillisten pohjanvahvistusmenetelmien varaan, vaan yleinen alue on kunnallistekniikalle rakennuskelpoinen. Alueen esirakentamisen valmius pitää olla sillä tasolla, että ei aiheuteta jäteputkiyhtiölle ylimääräisiä esirakentamisen kuluja esim. maaperän vahvistamisen osalta, vaan jäteyhtiön runkoputkien perustamistapa on maanvarainen.

15.12.2023

Yhtiöllä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia kustantaa jäteputkilleen erillisiä paalulaattoja tai vastaavia pohjanvahvistusmenetelmiä.

Lisäksi pyydämme, että alueen asemakaavassa huomioidaan:

- Jätteen koonta-aseman tontin muodon optimointi jätteiden erillistä lajittelupistettä varten. Pyydämme vähäistä muutosta koonta-aseman tonttiin, missä koonta-aseman rakennusta on laajennettu Laivakadun puoleisen kolmion osalta, jotta sinne saadaan toimiva lajittelupiste. **Liitteessä 1** on esitelty asiaa koskeva koonta-aseman luonnossuunnitelman toinen päivitys 9.5.2023.
- Alueen lajitteluhuoneiden, jossa tapahtuu lasin, metallin, suuren pahvin ja sekajätteen keräys, määrää ja sijaintia tulee optimoida suhteessa muilta putkikeräysalueilta saatuihin kokoemuksiin ja Hernesaaren alueen kortteleiden kokoon. Lajitteluhuoneiden määrä tulisi olla alueella 8 kappaletta ja yksi lajittelupiste koonta-aseman yhteydessä. Lajitteluhuoneiden alustava sijoitus ja kokoluokka on esitetty oheisissa **liitteessä 2**. Alueen liikennesuunnitelmassa tulisi varmistaa, että HSY:n jäteautoilla on mahdollisuus pysähtyä ja operoida lajitteluhuoneita enintään 10 metrin päästä jäteautojen pysähtymispaikoilta. Asemakaavan valmistelun yhteydessä tulisi myös alustavasti suunnitella yhteistyössä yhtiön kanssa lajitteluhuoneiden sijoittaminen korttelialueilla ja varmistaa, ettei niiden sijoittelu aiheuta kustannushaasteita kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksille.
- Asemakaavan tulisi mahdollistaa jätteen keräyspisteiden toteuttamisen myös yleisille alueille, eikä kategorisesti kieltää niiden toteuttamista.

Yhtiön toivoo aktiivista yhteistyötä, vuoropuhelua ja ennakointia jo asemakaavavaiheen suunnittelussa edellä mainittujen asioiden huomioimiseksi.

Helsingissä 15.12.2023

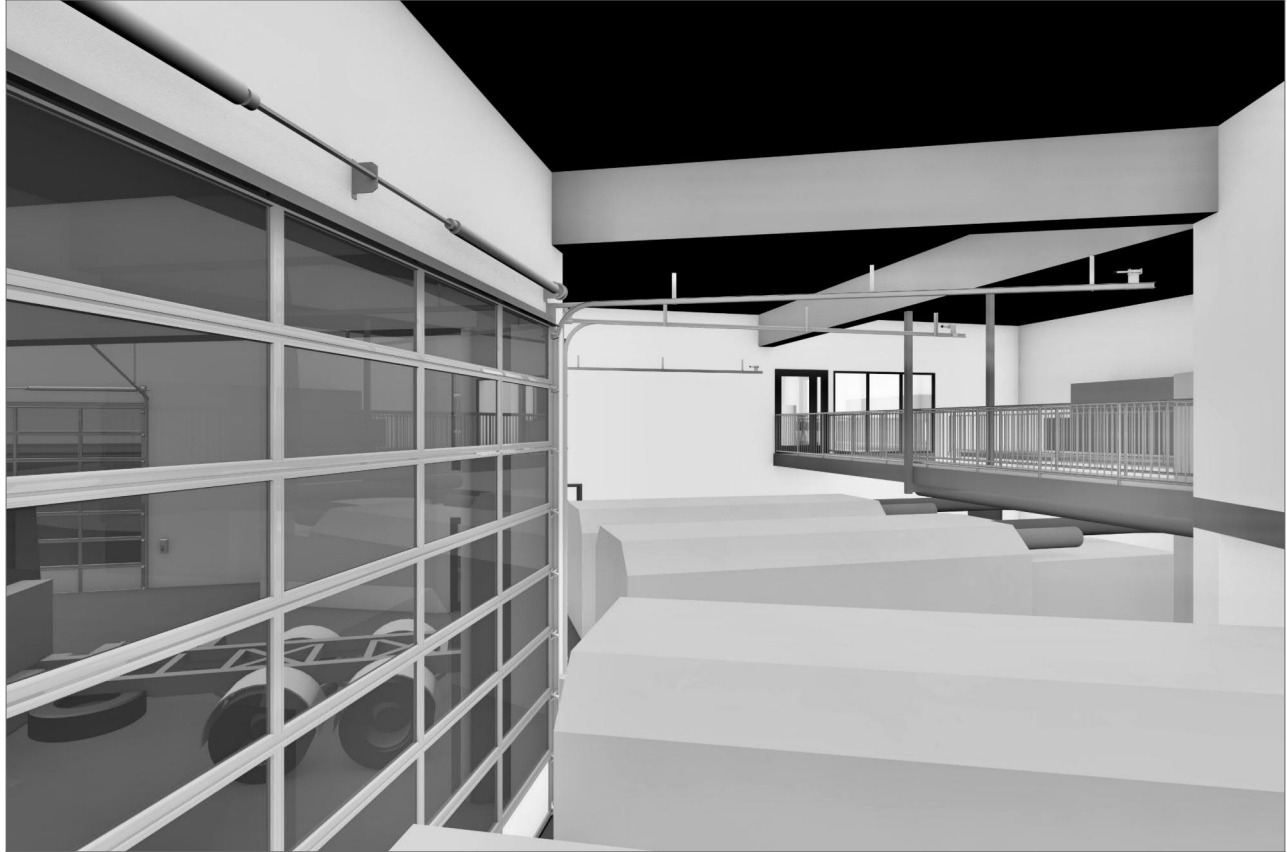
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy:n puolesta

Jouni Spets
toimitusjohtaja

LIITEET

LIITE 1 - Hernesaaren koonta-as luonnossuunnitelma 20230509

LIITE 2 - Hernesaari_lajitteluhuoneet ver 2

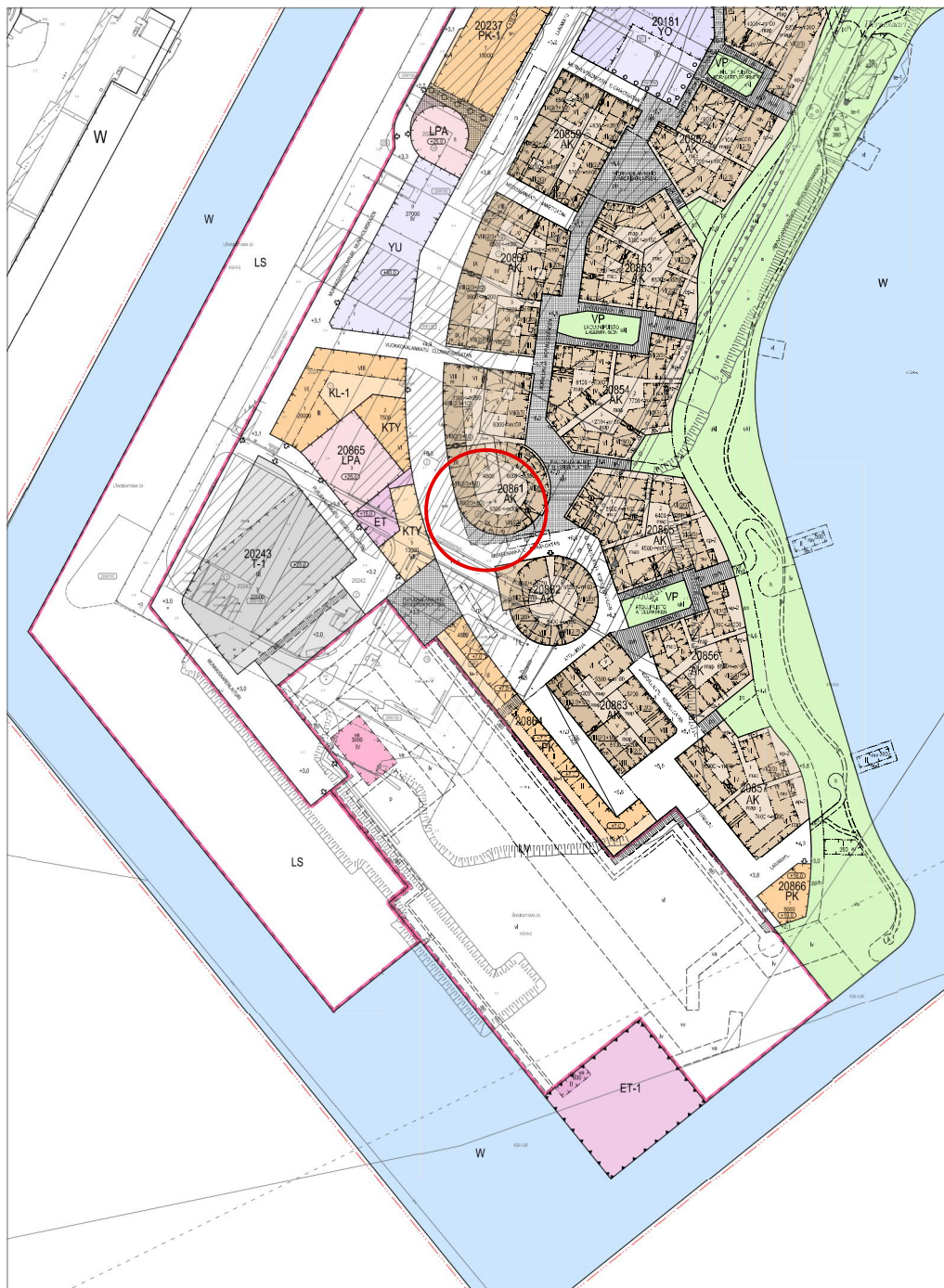
HERNESAAREN KOONTA-ASEMA

Luonnossuunnitelma | 9.5.2023

Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy

Ote kaavaehdotuksesta (alkuvuosi 2018)

HERNEAAREN KOONTA-ASEMAN LUONNOSSUUNNITELMA

Keväällä 2018 laadittiin Hernesaaren jätteiden koonta-asemasta viitesuunnitelma sen arvioimiseksi, onko asemakaavaluonnoksessa esitetty tontti sopivan kokoinen ja muotoinen rakennukselle. Viitesuunnitelman perusteella asemakaavaluonnoksessa olleen tontin muotoa muutettiin niin, että kuorma-autojen ajourat ja muut toiminnot saatiin sujuviksi. Luonnossuunnitelman yksityiskohtia päivitettiin ensimmäisen kerran kesäkuussa 2021.

Tärkeimmät suunnitteluperusteet:

- Jäteautot saapuvat koonta-asemalle Purjekalankadulta.
- Jäteautot ajavat ensin suoraan sisään rakennukseen ja suorittavat vasta siellä konttien lastaamista edeltävät peruutukset. Turvallisuuden varmistamiseksi ei ole sallittua, että rakennuksen sisään ajetaan peruuttamalla kadulta tai, että rakennuksesta poistutaan peruuttamalla.
- Mitoituksen tärkeimpänä referenssinä on ollut vuonna 2017 valmistunut Kruunuvuorenrannan koonta-asema, jossa on kuusi (6) jätekonttia.

Luonnossuunnittelu osoitti, että tehokkain pohjaratkaisu syntyy, kun konttihalli ja laitteistot sijoitetaan pysäköintilaitoksen (LPA) vastaiselle sivulle tonttia ja lastaushalli ('kuorma-autopihä') korttelin kulmarakennuksen (KTY) puolelle. Työn kuluessa syntyi samalla ajatus, että lastaushallia voitaisiin tarjota myös KTY-rakennuksen käyttöön ja tämä otettiin suunnittelutavoitteisiin mukaan. Jäteputkistoon ja jätteen tiiviiseen kontteihin pakkaamiseen perustuvassa järjestelmässä jäteautojen käyntejä on harvakseltaan eikä tiloissa ole hajuhaittoja. Näin ollen, kuorma-autopihää voitaisiin hyvin käyttää myös naapurirakennuksen huoltoon.

Lastaushalli sopisi erinomaisesti myös kierrätystapahtumien järjestämiseen viikonloppuisin esimerkiksi muutamia kertoja vuodessa. Asukkaat voisivat tuoda käytöstä poistettuja vanhoja kodinkoneita ja huonekaluja sekä ongelmajätteitä.

Jäteautojen ajouratarkastelut tehtiin liikennesuunnittelijan toimesta. Luonnoksen mukaisessa lastaushallissa kaikkien konttien nouto onnistuu yhdellä peruutuksella ilman edestakaista vekslausta. Ulosajo jätekonttien lastaamisen jälkeen onnistuu katkeamattomana ajotapahtumana.

Toimisto- ja aputilat on sijoitettu katujulkisivulle eli ihanteellisesti. Toimistoon ja valvomoon saadaan luonnonvalo ja jopa merinäkö, toisaalta nähdään laitteistotilat sisäikkunoiden kautta.

Ennen toteutussuunnitteluvaihetta tulee varmistaa, että laitoksen poistoilmapiiput eivät aiheuta melu- tai hajuhaittaa naapurikiinteistöille. Tulee myös varmistaa, että puhaltimista tai muista laitteista ei johdu runkoääniä kiinteistöihin. Koonta-aseman katujulkisivun, pysäköintitalon koonta-aseman puoleisen julkisivun ja poistoilmapiipun/poistoilmakanavien muodostama kokonaisuus, joka voidaan nähdä venesataman suunnasta, on arkkitehtonisesti kiinnostava tuleva suunnittelutehtävä. Toteutussuunnitteluvaiheessa tulee myös tarkistaa, toimiiko luonnoksessa esitetty ratkaisu (tuloilmakammiot rakennuksen katolla) ilman sisäänottojen osalta. Mikäli melutaso voidaan pitää riittävän alhaisena, voisi ilman otto myös Laivakadun suunnasta varjoisesta paikasta olla järkevää.

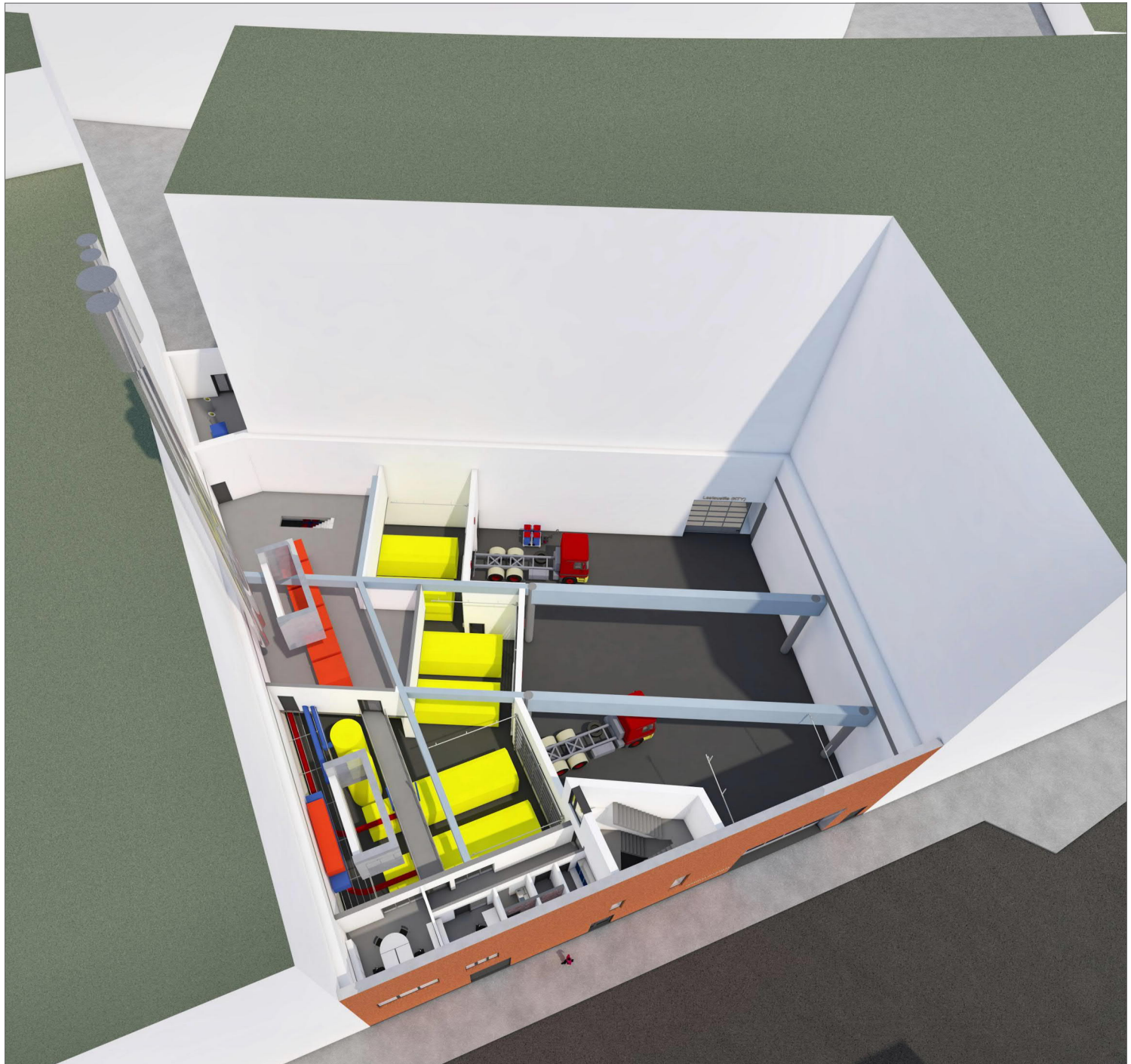
Yksittäisten huoneiden mitoitus tarkistetaan toteutussuunnitteluvaiheessa ja saattaa riippua vallittavasta jätteenkäsittelyjärjestelmästä.

Luonnossuunnitelman toinen päivitys 9.5.2023:

Käsillä olevassa toisessa päivityksessä on tutkittu kierrätyspisteen sijoittamisen mahdollisuus koonta-aseman yhteyteen. Tavoitteeksi asetettiin, että asiakkaat toisivat metalli-, lasi-, pihvi- ja mahdollisesti tekstiilijätteet kierrätyspisteeseen Laivakadun puolelta ovesta, joka sijoittuisi lähelle pysäköintilaitoksen sisäänkäyntiä. Jätteiden käsittely ja kuljetus kuitenkin tapahtuisi samaa reittiä muiden jakeiden kanssa Purjelaivankadun kautta. Tutkielma osoitti, että laadukas kierrätyspiste voidaan toteuttaa seuraavin ehdoin:

- tonttia kasvatetaan metrillä itään päin
- KTY-tontin luoteiskulma muutetaan suorakulmaiseksi.

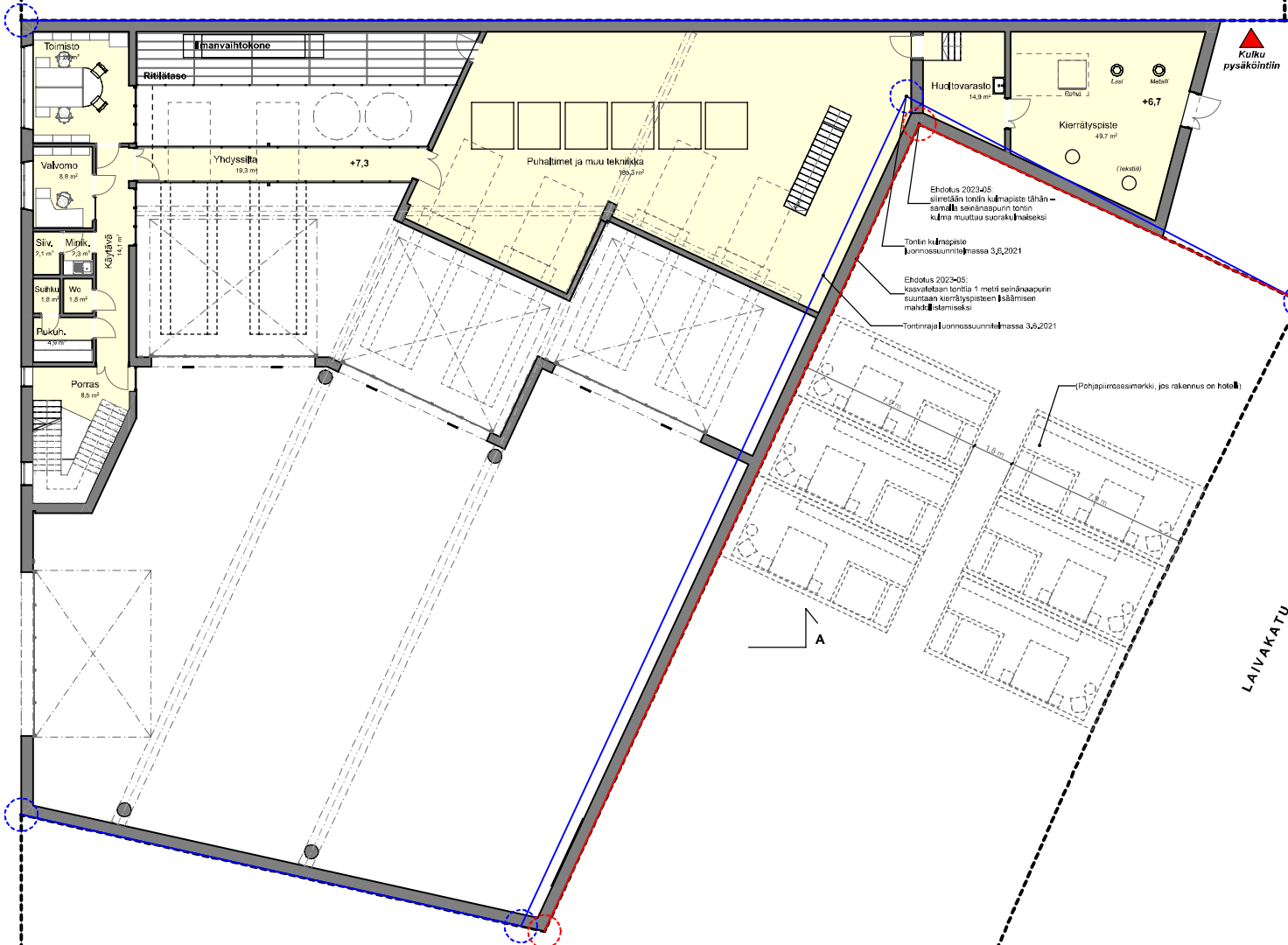

PURJELANKATU

LAIVAKATU

Ehdotus 2023-05:
siirretään tontin kulkupiste tähän -
samalla seinänsapuriin tontin
kulma muutuu suorakulmaiseksi

Tontin kulkupiste
Luonnossuunnitelmassa 3,6,2021

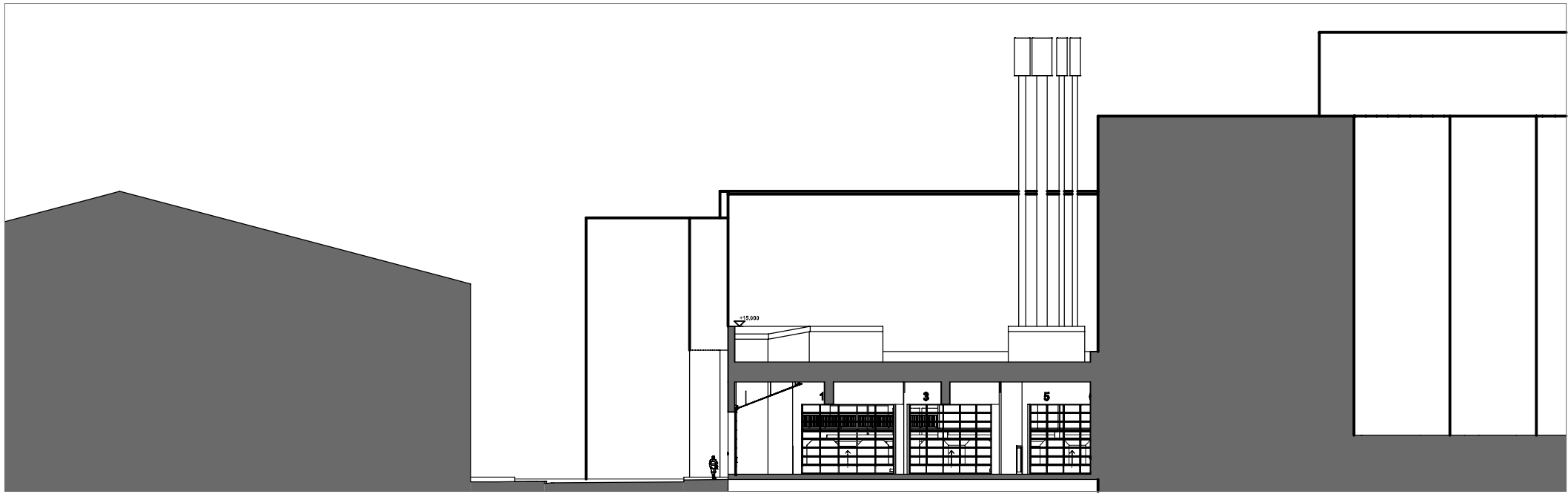
Ehdotus 2023-05:
kävöitetään tonttia 1 metri seinänsapuriin
suuntaan kierrätyspisteen sijainnin
määrästä lähtien

Tontin raja Luonnossuunnitelmassa 3,6,2021

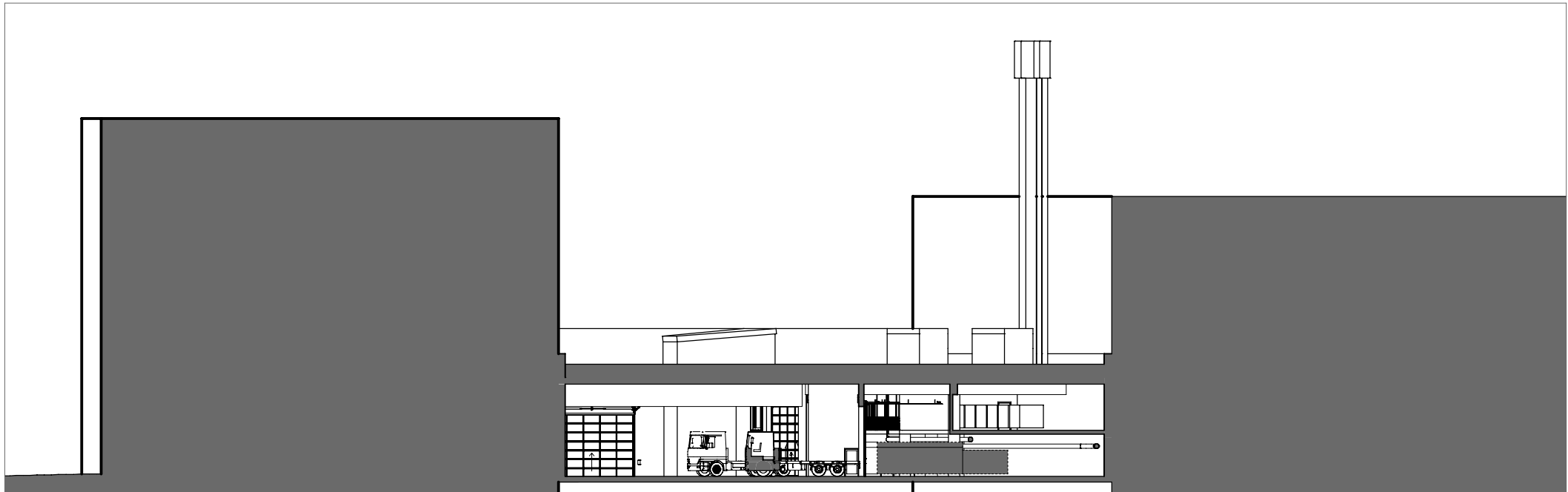
(Pohjapiirrosmerkki, jos rakennus on hoteli)

Piirustuksessa annetut korkeusluvut ovat likimääräisiä

A-A

B-B

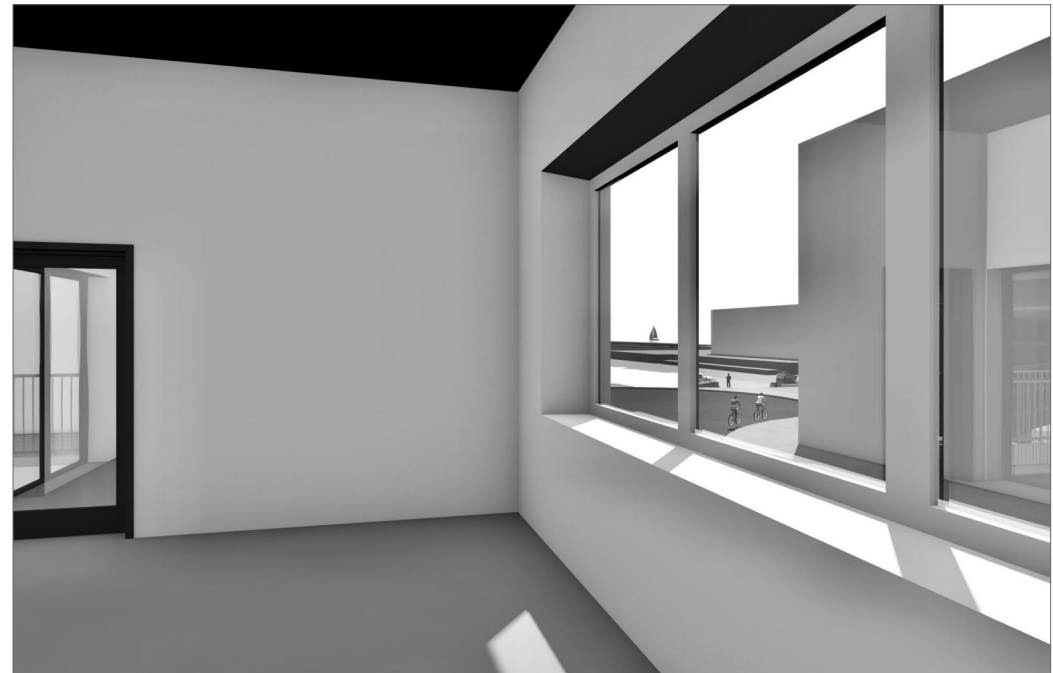
Viistoilmakuva

Lastaushalli

Sisänäkymä toimistosta

Näkymä toimistosta

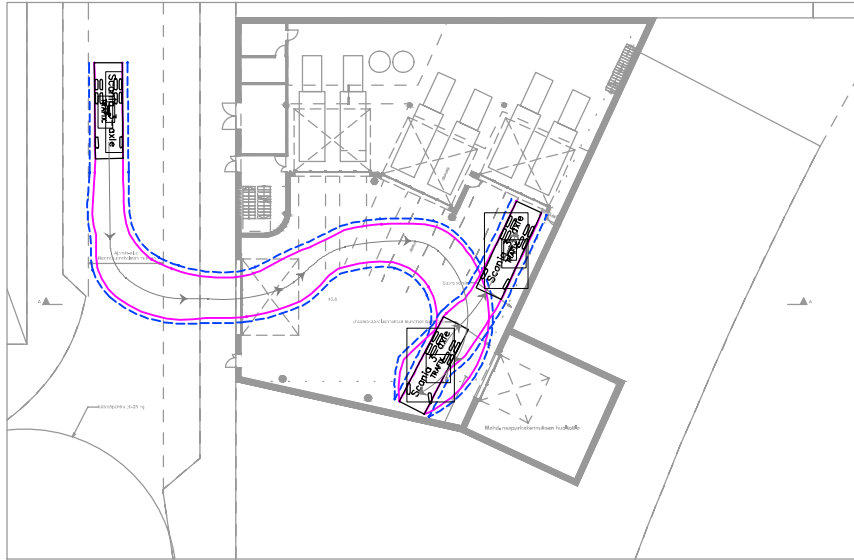
TILOHJELMA   KALUSTUS JA VARUSTUS   RAKENNUSTAPA
Yleiskuvaus
Hernesaaren asukkaat vievät kotitalousjätteensä kiinteistöissä sijaitseviin keräyspisteisiin, joissa on pienet jätteiden päivävarastoailliot ja omat luukkunsa eri jätelajeille. Tyypillisesti kerran tai pari päivässä jätteet imetään näistä maanalaisia siirtoputkistoja pitkin koonta-asemalla, jossa eri jätelajeet lajitellaan ja pakataan puristimilla varustettuihin kontteihin automaattisesti. Täydet kontit noudetaan kuorma-autoilla koonta-asemalta. Järjestelmän avulla kuorma-autoliikennettä tarvitaan huomattavasti vähemmän, kuin perinteisessä taloroski-systeemissä, jossa jätteautolla ajetaan talolle jopa useita kertoja viikossa.
Rakennuksen käyttöikäoletama on ≥50 vuotta. Rakennuksen kantavana materiaalina on betoni ja teräs. Toteutus suunnittelun yhteydessä varmistettava, että laitoksesta ei aiheudu melu-, haju- tai tärinähaittoja ympäristön kiinteistöille.
Rakennuksella on yksi pääjulkisivu (n. 400 m ²) Purjelaivankadulle ja hyvin kapea julkisivu Laivakadun suuntaan. Rakennuksen tulee olla ilmeeltään laadukas ja siisti, koska se sijaitsee arvokkaassa merellisessä ympäristössä ja kortelin naapurirakennuksissa kiinni. Julkisivut toteutetaan esimerkiksi muutamaa eri sävyyn läpivärijäistä betonielementeistä, joiden välillä on koon vaihtelua sekä pientä paksuusvaihtelua ja erilaisia pintoja, jotka toteutetaan hidastimilla tai graafisena betonina. Rakennuksen katto nähdään esteettä naapurirakennuksesta, joka mahdollisesti tulee olemaan hotelli. Johtuen tästä sekä Helsingin viherkattolinjauksesta, luonnossuunnitelmassa ehdotetaan, että katto (n. 1050 m ²) toteutetaan viherkattona, esim. ZnCO-viherkattojärjestelmä. Vastapäisen rakennuksen ukoseinään sijoitetaan gobolla varustettu projektorivalaisin koonta-aseman julkisivun yövalaistusta varten. Rakennuksen poistoilmapiiput suunnitellaan laadukkaaksi kokonaisuudeksi.
Kaikki käytettävät valaisimet LED-valaisimia, värilämpötila yleensä 4000 K, puku-, pesu-, wc- ja keittiötiloissa 3000 K, Ra≥90. Toimiston ja valvomon valaistus varustetaan himmennyskellä. Rakennuksen bruttoala on noin 1430 m ² ja huoneiden pinta-alat ovat yhteensä noin 1300 m ² .

Pinta-alat luonnossuunnitelman mukaan. Tarkentuvat toteutussuunnittelun aikana.

Tilan nimi	m ²	krs	h (mm)	Kuvaus, suunnittelussa huomioitavaa	Kalustus ja varustus	Rakennustapa
Henkilösääkäynti kadulta		1	≥2300	Sisään-/ uloskäynti suoraan kadulle, toimii myös poistumistienä. Toimii pääsisäänkäyntinä koonta-aseman toimistolle ja valvomolle. Lämmin tila.	Rakennuksen nimikilpi, talon numero, ovipuhelin kameralla.	Lattia: järjestelmäkuramatto lattiasyvennyksessä Seinät ja katto: ks. Porrashuone Ovi: teräslasiovi lämpökatkoprofileilla.
Porrashuone	33	1, 2		Käynti 2. kerroksen tiloihin. Lämmin tila.	Opasteet, valvontakamera.	Lattia: kovabetoni Seinät: ylitasoitettu ja maalattu väliseinäharkko; kuultava pölynsidontakäsittely (ulkoseinä) Katto: maalattu betoni + akustointi Portaat: tehdasvalmisteinen tai paikalla valettu betoniporras
Lastaushalli	500	1	≥5300	On välttämätöntä, että lastaushalli tuotoillaan niin, että kuorma-autot voivat ajaa kadulta suoraan sisään halliin ja suorittaa siellä peruuttamisen jättekentille jouhevasti ja mahdollisimman vähin veksauksien. Turvallisuuden vuoksi ei ole sallittua, että kuorma-autoilla tehdään peruutuksia katu- tai jalankulkualueilla. Luonnossuunnitelman mitoitusajoneuvo 9 metriä pitkä 3-akselinen 26 tn jätteauto. Kuormatessa autoon konttia, sen liikerata voi ulottua 5.0 metrin korkeuteen. Tämän alueen tulee olla vapaana kaikista asennuksista korkeuteen h=5300 saakka Valittujen materiaalien tulee kestää erittäin kovaa kulutusta ja sopia käyttötarkoitukseen, liikennöintiin (kuorma-)autoilla, joissa dieselmoottori. Lastaustilassa järjestetään kaupunginosan asukkailla kierrätystapahtumia pari kertaa vuodessa viikonloppuisin. Näihin voidaan toimittaa huonekaluja, paristoja, kodinkoneita ym. Kylmä tila.	Ikkunaruudulliset lamellinosto-ovi esim. Crawford Assa Abløy OH1042F, vapaa aukko h5300 x b7000. Opasteet, arkojen kohteiden kuten ovipieliin törmäyssuojat, kuljettajaa häikäsemätön valaistus, valvontakamerat, alkusammutuskalusto, vesiposti, hulevesikaivot hiekkanerotuksella. Ilmanlaatuantureilla tms. ohjatut puhallimet pakokaasujen poistamiseksi rakennuksen piipusta. Korvausilma säleikön kautta katolta, julkisivusta tai mahdollisesti niin, että lastaushallin saranaovi (henkilöovi) toteutetaan säleikkörakenteisena.	Lattia: erittäin kova sään- ja kemikaalinkestävä betonilattia, mitoitetaan jätteautojen kuormalle sekä kestävästi nastarenkailla ajoa pakettiautolla. Lattian vieto konttihallista pois päin. Seinät: betonielementti, kuultava (betonin kirjavuutta vähentävä) pölynsidontakäsittely; osin väliseinäharkko. Katto: betonielementti, kuultava pölynsidontakäsittely (vain näkyvä betoni) ja teollisuusakustiikkalevyt Parafon Buller Perform tai vastaava, galvanoidulla reikäpellillä päällystetty kivivillalevy.
Konttihalli	460	1	≥5300	Halli jättepuristimille ja -konteille sekä laitteistolle, joka automaattisesti lajittelee saapuvan jätteen eri jätelajeiden kontteihin. Tilan mitoitus tarkistetaan yhteistyössä laiteiloittajan kanssa. Ks. edellä, kontin lastausalueella tilan tulee olla vapaana kaikista asennuksista korkeuteen h=5300 saakka. Rakenteissa tulee huomioida, että tilassa on erittäin painavia asennuksia ja varusteita (puristimet, kontit, painavat jätteputket ym.). Osaan asennuksista kohdistuu suuria dynaamisia voimia, mm. putkistoissa nopeasti liikkuvan jätteen vuoksi. Lattian tulee olla helppohoitoinen ja käyttötarkoitukseen sopiva. Jätejärjestelmän tarpeiden mukaan tilaan asennetaan raskaiden jätteputkien kannakointitilppia ja kattoriipustimia, jotka suunnitellaan yhteistyössä laiteiloittajan kanssa hyvissä ajoin rakennussuunnittelun aikana. Samalla suunnitellaan kaikki raskaiden komponenttien vaihtojen ja huoltotapahtumien edellyttämät haalausapuasennukset, kuten ripustuspaikat talloja, josta siltaosusturina tms. varten. Suunnittelussa on eläydyttävä jättejärjestelmän asentamiseen, huoltamiseen ja osien vaihtamiseen. Ei riitä, että lopputilanteessa raskas komponentti on ripustettuna katosta, raskas esine pitää myös työmaavaiheessa saada haalattua oikeaan paikkaan valmiissa rakennuksessa. Suurluujuus järjestelmäasennuskokojen käyttö kattoholvissa on suotavaa, Halfen HM tai vastaava. Tilasuunnittelu on tehtävä tiiviissä yhteistyössä laiteiloittajan kanssa, jotta laitteille varataan riittävästi tilaa. Huomioiden putkiston suuret taipuvuussäteet. Puoliilämmin tila (talvella +14°).	Ikkunaruudulliset lamellinosto-ovia 3 kpl. Esim. Crawford Assa Abløy OH1042F, vapaa aukko h5300 x b7000. Teräsrilästä valmistettuja huoltotasoja laitteistohuoltoja varten, sijaintitarpeet ja osin toteutus imujätejärjestelmän toimittajalta. Jätejärjestelmän vaatimat pienemmät komponentit järjestelmätoimittajan mukaan. Jättekontin ja puristimen rajakohdalla sakkapesällä varustettu linjakuivatuskouru jolle paikalliskaato, halli muuten tasalattianen. Konttikiskojen jatkeina lattiapinnassa järeät teräslevykaistat konttien pyörien vasleeksi lastaustilaneissa. Rst-allas + sekoittaja, vesipisteitä kynsilaitteilla linjakuivatuskourujen lähistöllä, rullalle kelautuva teollisuusmallinen kulkutason yläpuolelle asennettava pikapaloposti, jota voidaan käyttää myös pesuletkuna. Putoamissuojat, opasteet, teräksiset valuun ankkuroidut kiinnityslevyt lattiassa hitsaus- ja pulttiliitoksia varten. Ripustusjärjestelmä katossa, joka huomioi haalauksen jättejärjestelmän ensiasennuksessa ja myöhemmin huollettaessa.	Lattia: kemikaalien, höyrypesun ja muu kovan kulutuksen kestävä teollisuustilan lattia. Esim. polyuretaaniharts Masterbuilders UD200 tms. Vaihtoehtoisesti kovabetonilattia. Ensin mainitun etuna on lyhyt kokonaistyöaika valusta lattian pinnoittamiseen, mutta pinta pitää suojata hitsaus- ja laikkaleikkauksipinnoilla jos tätä esiintyy jätelaitteiston asennuksessa. Ulkoseinät: betonielementti, kuultava pölynsidontakäsittely, seinät osittain akustoitua, vrt. katto. Katto: kuultava pölynsidontakäsittely (vain näkyvä betoni) ja teollisuusakustiikkalevyt Parafon Buller Perform, galvanoidulla reikäpellillä päällystetty kivivillalevy.

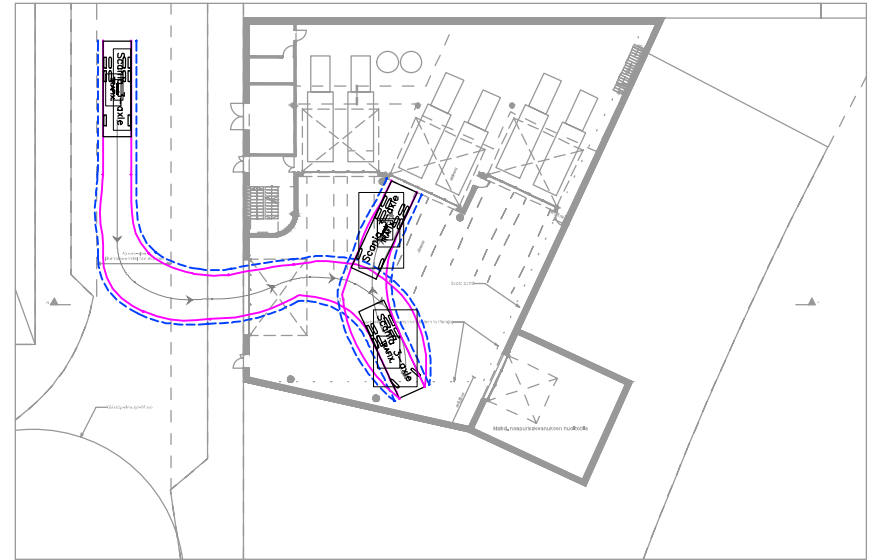
Tilän nimi	m2	kr	h (mm)	Kuvaus, suunnittelussa huomioitavaa	Kalustus ja varustus	Rakennustapa
Puhallimet ja muu teknikka	175	2	≥3300?	Imujätejärjestelmän vaaliman alipaineen luottavien puhallimien sijoituspaikka. Tilan mitoitus tarkistetaan yhteistyössä laiteoimittajan kanssa. <i>Luonnossuunnitelmassa oletetaan, että puhallimien lisäksi osa pinta-alasta varataan laitteiston sähkö- ja paineilmateknikalle ym. Tarkentuu toteutus suunnittelun aikana.</i> Suunnittelussa huomioitava huoltotoimien vaatima tilantarve ja varaus mahdollisille lisäpuhallimille sekä puhallinmodulien haalaus myöhemminkin. Suunnittelussa huomioitava melunhallinta. Haitallisia ilma- tai runkoääniä ei saa johlua naapurikiinteistöihin.	Tila lämpenee, jonka vuoksi varustettava jäähdytyksellä. Talvella lämmitä ilmaa voidaan hyödyntää rakennuksen lämmityksessä. Huone varustettava turvaventtiilillä niin, että laiterikkotilanteessa tilaan ei pääse muodostumaan voimakasta ali- tai ylipainetta, joka estää oven aukaisemisen ja tilasta poistumisen. Lattiakaivo, joka ei saa sijaita raskaan kuorman haalausreitillä, tulee varustaa kaasutiivillä vesilukolla.	Lattia: ks. Konttihalli Katto: teollisuusakustiikkalevyt, ks. Konttihalli Seinät: ylitasoitettu 240 mm dB-harkko, osittain teollisuusakustiikkalevy (seinien ja katon yhteenlaskettu akustoiva pinta-ala pitää olla ≥100% huoneen pinta-alasta – tarkistettava asiantuntijan toimesta) Ovet: välilovi dB-ovi; ulko-ovi terästä, lämpökatkoprofilein, mitoitettava niin, että puhallimien haalaus onnistuu.
Käytävä	15	2		Porrashuoneesta alkava käytävä, jonka varrella toimisto, valvomo, wc-, ym. tilat		Lattia: kautsukumimatto tai -laatta Väliseinät: dB-ponttikivi hallin suuntaan, vaatimus, pintana erikoiskova kipsilevy. Ääntä eristävä paloluokiteltu sisäikkuna hallin suuntaan Sisäkatto tai -pinta: koko pinta-alaltaan akustoitu.
Toimisto	20	2	≥2500	Kahdelle työntekijälle mitoitettu toimistotyötila, jossa satunnaisesti järjestetään pieniä neuvotteluja.	Sähkötyöpöydät, laadukkaat työpistetuolit, varatuolit, mappisäilytimet, pientavarasäilytimet, päällyysvaalekaappi, ilmoitustaulupintaa. Ikkunat varustettu sähkökäyttöisillä valonhallintaverhoilla. Akustointi 100% huoneen alasta. Huonekohtainen jäähdytys kasetti -tyyppisellä puhallinkonvektorilla tms. Himmennettävä valaistus.	Lattia: kautsukumimatto tai -laatta Väliseinät: 240 mm kahi dB-ponttikivi hallin suuntaan, ylitasoitettu molemmin puolin; ääntä eristävä paloluokiteltu sisäikkuna hallin suuntaan; muut väliseinät väliseinäharkosta. Ulkoseinät: betonielementti Sisäkatto: koko pinta-alaltaan akustoitu
Valvomo	9	2		Satunnaisesti miehittetty yhdelle työntekijälle mitoitettu toimistotyötila jätejärjestelmän ohjelmointia ja toiminnantarkkailua varten.	Sähkötyöpöytä, laadukas työpistetuoli, varatuoli, mappisäilytimet, pientavarasäilytin, ilmoitustaulupintaa. Ikkuna varustettu valonhallintaverhoilla. Akustointi 100% huoneen alasta. Huonekohtainen jäähdytys kasetti -tyyppisellä puhallinkonvektorilla tms. Himmennettävä valaistus.	Ks. Toimisto
WC	2	2	≥2300		Tavanomainen työpaikkahuoneiston wc-tilavarustus.	Lattiapinta: vesieristys + klinkkeri Seinät: Ylitasoitettu betonielementti/väliseinäharkko, Luja tms. maali Alakatto: kipsilevyä.
Pukuhuone ja suihkutila	6	2	≥2300		Tavanomainen työpaikkahuoneiston puku- ja suihkutilan varustus.	Lattiapinta: vesieristys + klinkkeri, lattialämmitys; Seinät: Ylitasoitettu betonielementti / väliseinäharkko, Luja tms.; suihkutla kaakeloitu alakattoon saakka Alakatto: kosteudenkestävä yhtenäinen levyalakatto.
Siivouskomero	2	2	≥2300	Siivouskomero rakennuksen lämpimiä toimisto- ym. tiloja varten.	Laskutasollinen siivouskomeron rst-pesuallas, hyllytilaa, pitkävärtisten työkalujen seinäteline.	Ks. Suihkutla edellä
Minikeittiö	2	2		Eväiden säilytys ja lämmitys, kahvin valmistaminen. Minikeittiökaluksen pituus 1200 mm.	Minikeittiö Intra MPM-120A-4100 tai vastaava (vesipiste, jääkaappi, pieni keraaminen liesi, mikroaaltouuni, säilyttimeet), kahvinkelitin, hyllyt, roskikset, käsipaperijakelin, ilmoitustaulu.	Ks. Wc
Varasto	15	1	≥2500	Lämmin tila venttiiliosia ym. pienempiä varastoja varten. Ratkaisusta riippuen jaetaan jätejärjestelmän ja muun varastotarpeen välille.		Ks. Muuntamo ja sähköpääkeskus
Yhdyssilla	19	2		Teräsrakenteinen silta konttihallissa		Teräsrakenteet, kulkupinta kyynellevyvä, kuumasinkityt kaiteet
Ilmanvaihtokoneet				Alustavasti erillisiä koneita tarvitaan seuraaville: - lastaustilan pakokaasun poisto - konttihalli - puhallinhuone (jäähdytyksen vuoksi) - muuntamo - toimistihuoneet ja niiden yhteydessä olevat lämpimät tilat		Teräsrillit putoamissuojilla.
Tuloilmakammio/ rakennuksen IV		3		Huolehdittava siitä että lumi ei pääse kammioon kinostustilanteessakaan. Ilman sisäänotto mieluiten viileästä suunnasta.	Lumen kulkeutumista estävä säleikkö + ruostumaton pieneläinverkko. Vesieristys. Viemäröinti kammion pohjalla niin että vesilukko ei tyhjene alipaineen vaikutuksesta.	Säänkestävät pinnoitteet, lattiakaivon pitää soveltua käyttötarkoitukseen.
Tuloilmakammio/ jätejärjestelmä		3		Huolehdittava siitä että lumi ei pääse kammioon kinostustilanteessakaan. Ilman sisäänotto mieluiten viileästä suunnasta.	Lumen kulkeutumista estävä säleikkö + ruostumaton pieneläinverkko. Vesieristys. Viemäröinti kammion pohjalla niin että vesilukko ei tyhjene alipaineen vaikutuksesta.	Säänkestävät pinnoitteet, lattiakaivon pitää soveltua käyttötarkoitukseen.
Lämmönjakohuone	10	1	≥2500	Huone sijoitettava niin että energialaitos pääsee siihen sujuvasti.		Ks. Muuntamo ja sähköpääkeskus
Muuntamo ja sähköpääkeskus	27	1	≥2500	Mitat ja vaatimukset tarkistettava huolellisesti heti, kun hankkeeseen on kytketty sähkö- ja rakennesuunnittelija. On todennäköistä, että tilassa tarvitaan korokelattia. Tilan tullee olla palo-osastoitu muusta rakennuksesta erilleen vähintään EI60/R60. Ilmanvaihto tulee suunnitella niin, että sähkölaitteisiin ei pääse kertymään pölyä.		Lattia: ks. konttihalli Ulkoseinät: betonielementti, kuultava pölynsidonta Väliseinät: paikalla valettu betoni, kuultava pölynsidonta Katto: betonielementti
	1295					

Kontti 6 sisäänajo (tontin laajenuksella)

Kontti 3 sisäänajo (tontin laajenuksella)

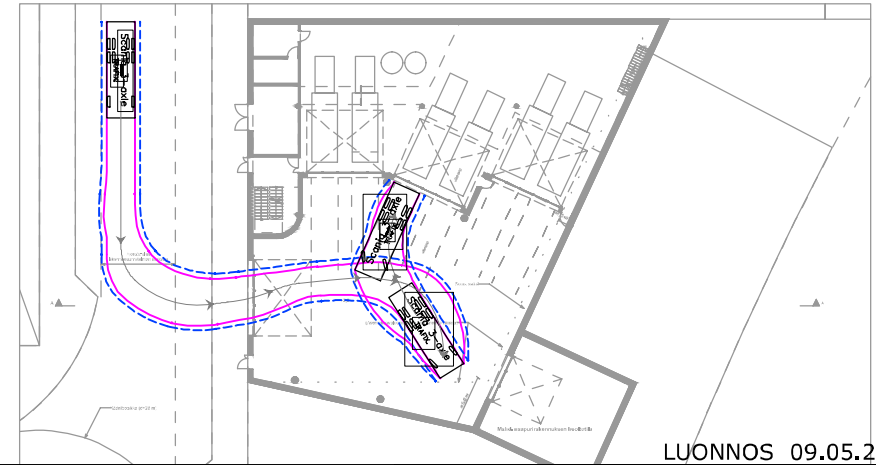
LIITE 1

Kontti 6 sisäänajo (ilman tontin laajennusta)

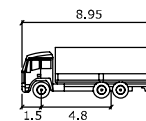
Kontti 3 sisäänajo (ilman tontin laajennusta)

LUONNOS 09.05.2018

KOONTA-ASEMAN MITOITUSAUTO

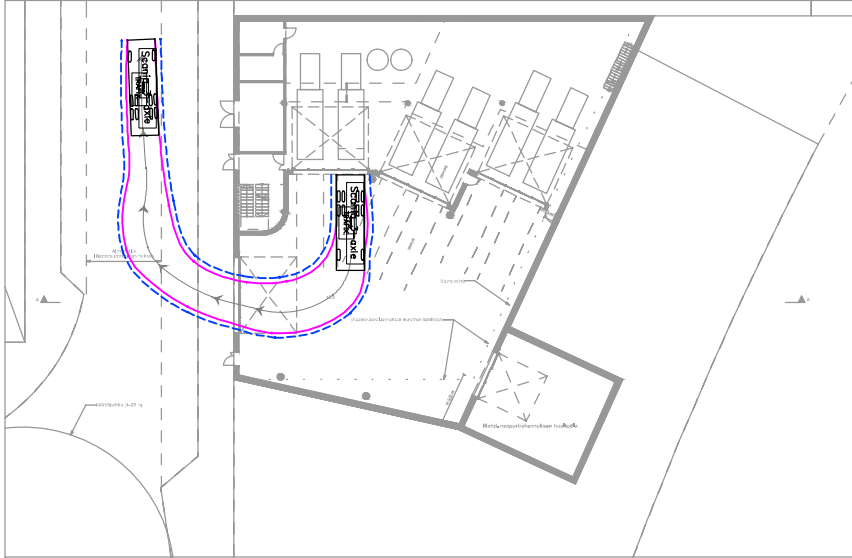
PITUUS = 8,95 m
 LEVEYS = 2,6 m
 KORKEUS = 3,83 m
 KÄÄNTÖSÄDE = 8,0 m

HERNESAAREN KOONTA-ASEMA		PIIRRUSTUSNUMERO	-
AJOURATARKASTELUT		PÄIVÄMÄÄRÄ	-
JÄTEKONTTIEN NOUTO		KOORDINAATTISTO	ETRS-GK25
		KORKEUSJÄRJESTELMÄ	N2000
trafix		PAPERIKOKO	A3
SUUNNITTELIJA	-	MITTAKAAVA	1:1000
TARKASTAJA	-		
PROJEKTIPÄÄLLIKKO	Esa Karvonen		

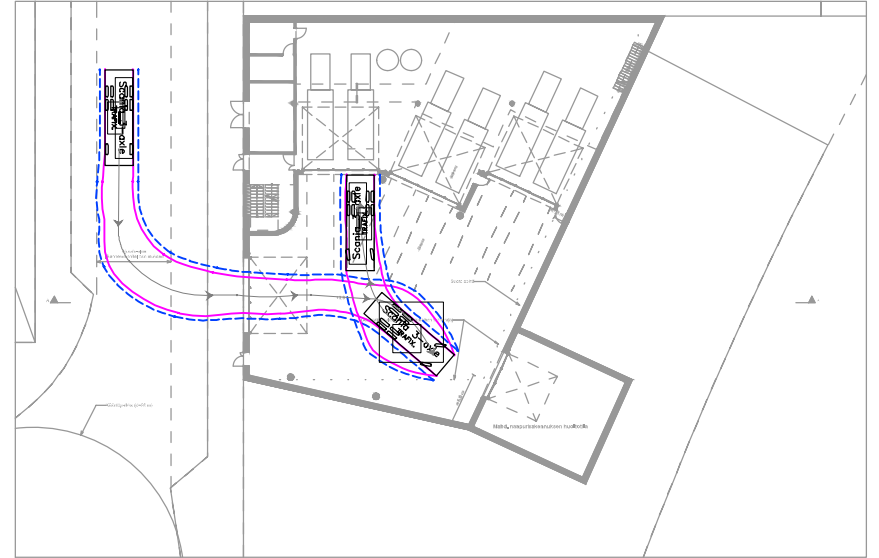

Kontti 2 ulosajo

Kontti 2 sisäänajo

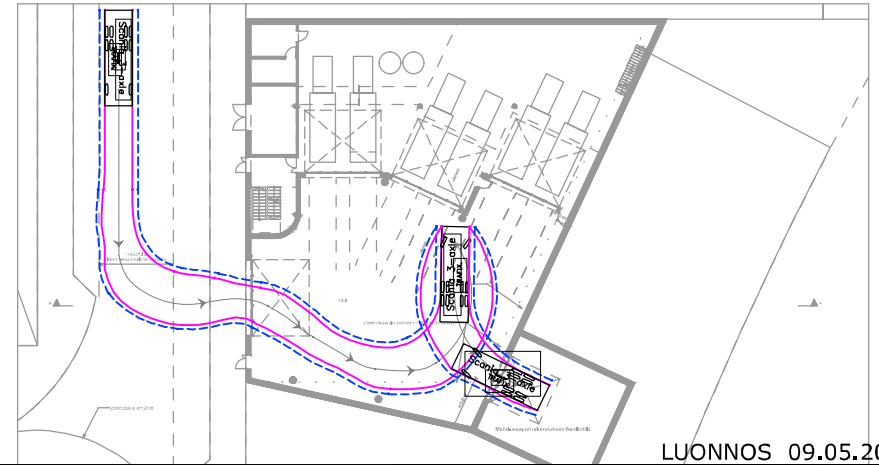
LIITE 2

Kontti 1 ulosajo

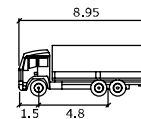
Naapuritontin huolto

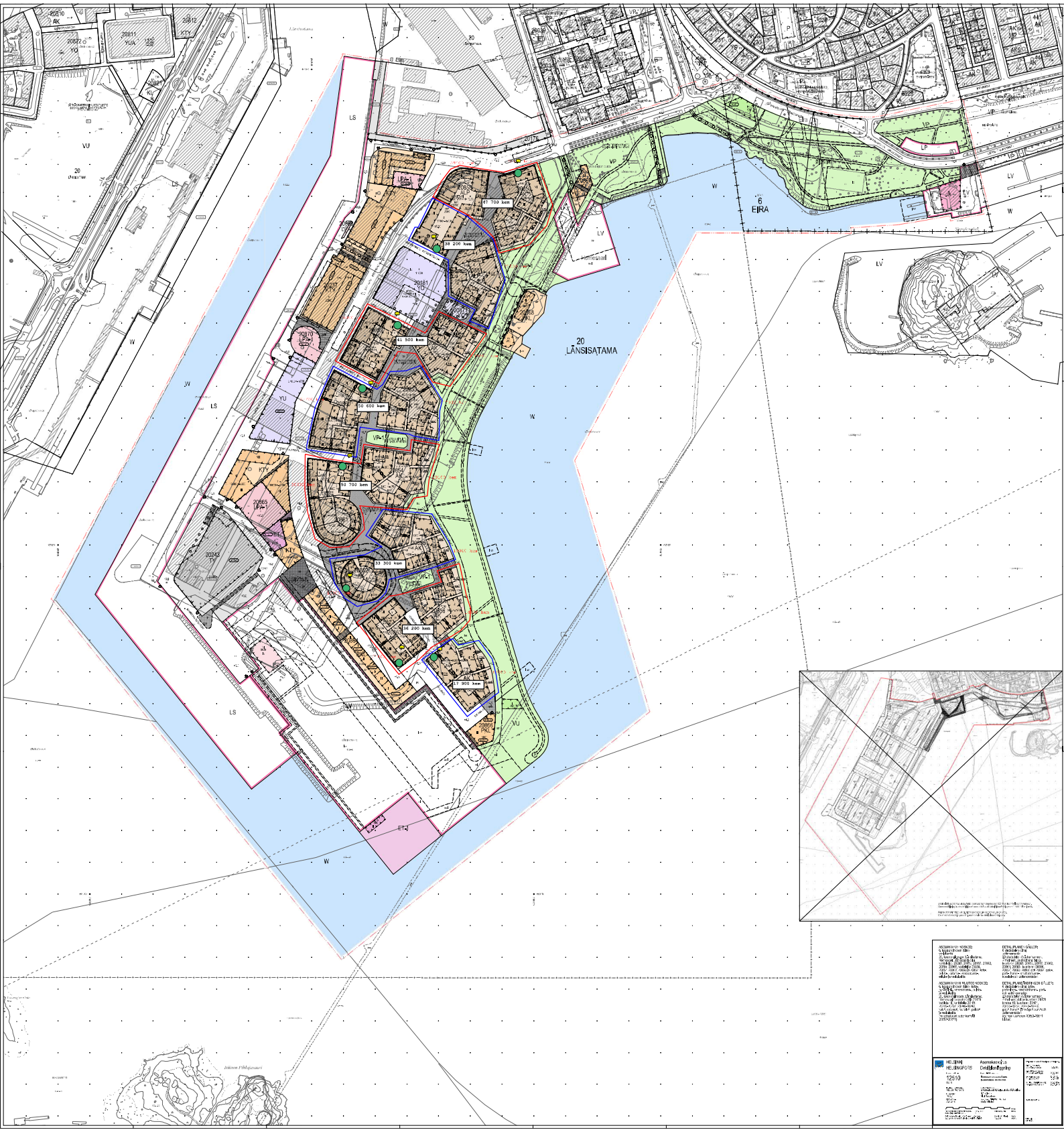
LUONNOS 09.05.2018

KOONTA-ASEMAN MITOITUSAUTO

PITUUS = 8,95 m
 LEVEYS = 2,6 m
 KORKEUS = 3,83 m
 KÄÄNTÖSÄDE = 8,0 m

HERNESAAREN KOONTA-ASEMA		PIIRRUSTUSNUMERO	-
AJOURATARKASTELUT		PÄIVÄMÄÄRÄ	-
JÄTEKONTTIEN NOUTO		KOORDINAATTISTO	-
		KORKEUSJÄRJESTELMÄ	N2000
		PAPERIKOKO	A3
		MITTAKAAVA	1:500
SUUNNITTELIJA - TARKASTAJA - PROJEKTIPÄÄLLIKKO Esa Karvonen		trafifix	

SĪKĀKĀKĀS ĪPAŠĪBAS		SĪKĀKĀKĀS ĪPAŠĪBAS	
1. LĀNSISATAMA	2. LĀNSISATAMA	3. LĀNSISATAMA	4. LĀNSISATAMA
5. LĀNSISATAMA	6. LĀNSISATAMA	7. LĀNSISATAMA	8. LĀNSISATAMA
9. LĀNSISATAMA	10. LĀNSISATAMA	11. LĀNSISATAMA	12. LĀNSISATAMA
13. LĀNSISATAMA	14. LĀNSISATAMA	15. LĀNSISATAMA	16. LĀNSISATAMA
17. LĀNSISATAMA	18. LĀNSISATAMA	19. LĀNSISATAMA	20. LĀNSISATAMA
21. LĀNSISATAMA	22. LĀNSISATAMA	23. LĀNSISATAMA	24. LĀNSISATAMA
25. LĀNSISATAMA	26. LĀNSISATAMA	27. LĀNSISATAMA	28. LĀNSISATAMA
29. LĀNSISATAMA	30. LĀNSISATAMA	31. LĀNSISATAMA	32. LĀNSISATAMA
33. LĀNSISATAMA	34. LĀNSISATAMA	35. LĀNSISATAMA	36. LĀNSISATAMA
37. LĀNSISATAMA	38. LĀNSISATAMA	39. LĀNSISATAMA	40. LĀNSISATAMA
41. LĀNSISATAMA	42. LĀNSISATAMA	43. LĀNSISATAMA	44. LĀNSISATAMA
45. LĀNSISATAMA	46. LĀNSISATAMA	47. LĀNSISATAMA	48. LĀNSISATAMA
49. LĀNSISATAMA	50. LĀNSISATAMA	51. LĀNSISATAMA	52. LĀNSISATAMA
53. LĀNSISATAMA	54. LĀNSISATAMA	55. LĀNSISATAMA	56. LĀNSISATAMA
57. LĀNSISATAMA	58. LĀNSISATAMA	59. LĀNSISATAMA	60. LĀNSISATAMA
61. LĀNSISATAMA	62. LĀNSISATAMA	63. LĀNSISATAMA	64. LĀNSISATAMA
65. LĀNSISATAMA	66. LĀNSISATAMA	67. LĀNSISATAMA	68. LĀNSISATAMA
69. LĀNSISATAMA	70. LĀNSISATAMA	71. LĀNSISATAMA	72. LĀNSISATAMA
73. LĀNSISATAMA	74. LĀNSISATAMA	75. LĀNSISATAMA	76. LĀNSISATAMA
77. LĀNSISATAMA	78. LĀNSISATAMA	79. LĀNSISATAMA	80. LĀNSISATAMA
81. LĀNSISATAMA	82. LĀNSISATAMA	83. LĀNSISATAMA	84. LĀNSISATAMA
85. LĀNSISATAMA	86. LĀNSISATAMA	87. LĀNSISATAMA	88. LĀNSISATAMA
89. LĀNSISATAMA	90. LĀNSISATAMA	91. LĀNSISATAMA	92. LĀNSISATAMA
93. LĀNSISATAMA	94. LĀNSISATAMA	95. LĀNSISATAMA	96. LĀNSISATAMA
97. LĀNSISATAMA	98. LĀNSISATAMA	99. LĀNSISATAMA	100. LĀNSISATAMA

18.12.2023

Kaupunginmuseon lausunto Hernesaaren osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, asemakaavasta ja asemakaavan muutosluonnoksesta

HEL 2022-011472 T 10 03 03

Kaupunginmuseo arvio hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Kaupunginmuseo on antanut lausunnon Hernesaaren asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 16.2.2018 ja Hernesaaren asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta 29.4.2019.

Hernesaari on ollut vuosikymmeniä telakka- ja satamakäytössä. Alueen kaupunkikuvaa hallinneet suurimittakaavaiset peltivuoratut hallirakennukset on purettu osana alueen aluerakentamisen valmistelua.

Hernesaaren osayleiskaavassa (tullut voimaan 18.4.2019) alue on pääosin kerrostalovaltaista asuinalueita, palvelujen ja hallinnon sekä työpaikkojen aluetta, satama-, venesatama- ja vesialuetta ja puistoa. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Hernesaaren osayleiskaavan mukainen. Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukaan alue on kantakaupunki- (C2), virkistys- ja viheraluetta ja vesialuetta. Voimassa olevassa asemakaavassa alue koostuu pääosin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueista, joiden rakennusten enimmäiskorkeus vaihtelee korkotasolla +19.0 - +35.0 merenpinnasta. Alueen länsirannalla sijaitsee kolme risteilyalusten laituripaikkaa. Risteilyalukset ankkuroivat Hernesaaren länsireunalla kesäkaudella.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan asumisen, työpaikkojen, satama- ja puistoalueiden sijoittaminen alueelle. Aluetta suunnitellaan noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle. Hernesaaren itärantaan suunnitellaan Merisataman jatkeeksi rantapuistoa, jossa on uimaranta, lähiliikuntapalveluita ja vesiurheilukeskus. Cafe Birgitan ja Löylyn yhteyteen suunnitellaan vierasvenesatama. Risteilysatama tukee alueen kehittymistä vetovoimaiseksi merellisten matkailu- ja vapaa-ajanpalveluiden keskittymäksi. Venesataman yhteyteen suunnitellaan veneiden huoltoon ja säilytykseen liittyvien toimintojen lisäksi lumen vastaanottoaluetta. Aluetta suunnitellaan autoriippumattomana ja siten vähäautoisena tiiviin kaupunkirakenteen alueena, jossa liikenne tukeutuu pääosin kävelyyn, pyöräilyyn ja raidejoukkoliikenteeseen. Alueen kokoojkatu Laivakatu ja sen varrella raitiotieyhteys ja pyörätiet jakavat alueen itäpuolen asuntoalueeseen ja länsipuolen työpaikka-alueeseen. Asuinkerrostalojen korttelialueet koostuvat pääosin 6-8 kerrosta korkeista asuinkerrostaloista. Työpaikka-alue koostuu toimitila- ja liikuntarakennusten sekä pysäköintilaitosten korttelialueista, jotka rajautuvat

18.12.2023

risteilysatamaan. Kaupunkikuvallisesti uuden kaupunginosan asuntoalue jakaantuu viiteen osa-alueeseen. Puistoalueen mutkittileva pääraitti rajautuu kuusi kerrosta korkeiden asuinkorttelialueiden etupihvyöhykkeisiin, istutusalueisiin ja ravintoloiden ja kahviloiden terassivyöhykkeisiin. Korttelialueiden väliin on sijoitettu pienimittakaavaisia puistikoita ja aukioita, joiden varrella kerrosluku vaihtelee neljän ja seitsemän kerroksen välillä. Asuinkorttelialuetta lävistää pohjoiseteläsuunnassa kulkeva kävelykatu Korallikuja, jonka varrella huoneistokohtaisten sisäänkäyntipihojen lisäksi vuorottelevat kahden alimman kerroksen sisäänvedetyt julkisivut. Laivakadun varrella on sallittu erkkereitä ja viherhuoneita kerrosalan lisäksi ja kahdeksan kerrosta korkeiden asuinkorttelien räystäslinja on pääosin madallettu kuudennen kerroksen korkeudelle. Kaupalliset palvelut keskittyvät alueen pohjoisosaan, jonne sijoituvat 12-16 kerrosta korkeat asuinkerrostalot.

Kulttuuriympäristö ja suojelukohteet:

Asemakaavan selostuksessa tuodaan esiin suojelukohteet ja kaupunkimaisemalliset arvot. Kaava-alueen itärannalta avautuvat näkymät kantakaupungin etelärannoille, Suomenlinnaan, lähisaariin ja avomerelle. Kaava-alue sijoittuu osaksi Helsingin merellistä siluettia ja muodostaa osan useiden valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja Helsingin identiteetin kannalta arvokkaiden kulttuuriympäristöjen maisematilaa ja näkymiä: Hernesaari ja eteläiset kaupunginosat kuuluvat Suomenlinnan UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhykkeeseen, jossa on otettava huomioon myös linnoitussaaaria ympäröivä maisema. Eiran kaupunginosa (RKY 2009 Eiran kaupunginosa, Huvilakadun korttelit ja Michael Agricolan kirkko), Kaivopuisto (RKY 2009 Kaivopuisto), Itäinen Pihlajasaari (RKY 2009 Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteet) ja Suomenlinna, jonka aluerajaukseen Hernesaarta lähinnä sijaitseva Harakan saari kuuluu (RKY 2009 Suomenlinna), ovat valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi on määritelty muun muassa Munkkisaaren telakka, Merisatamaan rajautuvat kaupunginosa ja Satamasaa-ret, jotka kuuluvat Helsingin empire-keskustan ja kivikaupungin, maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Uudenmaan kulttuuriympäristöselvitys 2013).

Voimassa olevassa Eiranrannan asemakaavassa Ursininkallion avokallioalue on osoitettu merkinnällä lak, 'Säilytettävä kallio, joka on pidettävä avokalliona. Avokallion rajaus on ohjeellinen.' Merialueella Hernesaaren kärjen täyttöalueen itäpuolella lähellä 1,8 metrin väylää, väylän länsipuolella sijaitsee vedenalainen kiinteä muinaisjäännös. Noin 27 metriä pitkä ja noin 7 metriä leveä puurunkoisen aluksen hylky.

18.12.2023

Fordin entinen tehdasrakennus (Henry Fordin katu 6, 1946, Gunnar Nordström) rakennettiin jatkosodan ja sitä seuranneen materiaalipulan aikana. Poikkeusoloista huolimatta rakennukseen ja sen arkkitehtuuriin panostettiin merkittävällä tavalla. Tehdasrakennus oli aikansa edistysellisimpiä. Se oli tuotantoteknisesti tehokas ja työntekijöiden tarpeet otettiin ratkaisuisissa huomioon. Rakennuksen alkuperäinen ominaisluonne on säilynyt, vaikka siinä on vuosikymmenten kuluessa tehty muutoksia. Tehdasrakennuksen ulkoinen hahmo on vuonna 1965 tehdyn laajennuksen jälkeisessä asussa. Osa tiloista on jaettu tilapäisillä väliseinämillä pienempiin osiin eri käyttäjille.

Avanto Arkkitehtien Ville Haran ja Anu Puustisen suunnittelema yleinen sauna- ja ravintolarakennus Löyly valmistui vuonna 2016. Löylystä on tullut suosittu matkailu- ja vapaa-ajan kohde. Rakennuksen omaleimainen arkkitehtuuri on palkittu useilla kansainvälisillä palkinnoilla, ja Helsinki on saanut rakennuksen ja saunakulttuurin esittelemisen kautta laajaa mediahuomiota.

Kaavaratkaisussa Fordin talon tehdasrakennus on merkitty kaavaan sr-2 suojelumerkinnällä sen arkkitehtonisten, kaupunkikuvallisten ja historiallisten arvojen perusteella. Sen käytöstä kulttuurirakennuksena on laadittu selvitys. Rakennuksen luonne ja erityisesti sen suuret hallitilat soveltuisivat hyvin esiintymistilaksi. Tulevaa käyttöä suunniteltaessa rakennuksen kadonneita ominaispiirteitä, kuten tilojen avoimuutta ja valoisuutta voidaan palauttaa. Yleinen sauna Löyly suojellaan sr-1 suojelumerkinnällä sen arkkitehtonisten ja kaupunkikuvallisten arvojen perusteella. Valtion viljavarastolle ei ole merkitty suojelumerkintää.

Eiran huvilakaupunginosan edustalla kaavaan on merkitty ohjeellinen vyöhyke (ka-vp), joka osoittaa merelle avautuvaan asemakaavahistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävään puistoakseliin maisemallisesti liittyvän ohjeellisen alueen osan, joka on suunniteltava ja hoidettava yleisilmeeltään puistomaisena ja pääosin avoimena. Ursininkallion avokallioalueita koskeva voimassa oleva asemakaavamerkintä ja määräykset on säilytetty sisällöltään nykyisen kaltaisena.

Museo on painottanut aiemmin, että valtion viljavarastolle tulisi myös antaa suojelumerkintä, sillä se on etenkin Hernesaaren teollisuushistorian kannalta merkittävä rakennus. Kaavaluonnoksessa rakennusta ei ole suojeltu. Museo esittää edelleen, että rakennus siiloinen suojellaan asemakaavassa. Kaavamääräyksessä voidaan suojelun ohella huomioida mahdollisen uuden käytön vaatimat muutokset.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, asemakaavasta ja asemakaavan luonnoksesta.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

18.12.2023

Vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantajana on Museovirasto.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: 09 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö